

9.6.2023

Jani Piipponen

Tasevastaavien vakuusvaateet

Sähkömarkkinatoimikunta 16.6.2023

FINGRID

Taustaa

- Energiavirasto velvoitti päätöksessään 22.2.2023 Fingridiä lisäämään tasevastaavien vakuusmallin tasevastaavien ehtoihin ja edellytyksiin.
- Nykyisellään pohjoismainen vakuusmalli on sovittu tasevastaavan ja taseselvitysyrityksen eSett välisessä taseselvityssopimuksessa.
- Lisäksi Energiavirasto on pyytänyt Fingridiä ottamaan ehdotuksessaan huomioon 7.10.2022-17.11.2022 pitämässään kuulemisessa markkinatoimijoiden näkemyksiä tasevastaaville asettavista vakuuksista tulleet lausunnot.
- Fingrid järjesti Tasehallinnan suuntaviivojen 10 artiklan mukaisesti julkisen kuulemisen 11.4.2023 - 11.5.2023 ja muokkasi ehdotusta ennen ehdotuksen toimittamista hyväksyttäväksi Energiavirastoon.
- Ehtomuutosten on suunniteltu astuvan voimaan 12 kuukauden kuluessa Energiaviraston vahvistuksesta. Käyttöön otossa on huomioitava mahdollisesti tarvittavat järjestelmämuutokset.

Nykyiseen vakuusmalliin ehdotetut muutokset

- Fingrid ehdottaa nykyiseen malliin kahta muutosta
  1. Tasepoikkeaman hinnan ollessa negatiivinen käytetään kyseisen taseselvitysjakson osalta keskihinnan laskennassa arvoa nolla.
    - Nykyisessä mallissa negatiivinen tasepoikkeaman hinta pienentää vaadittavia vakuuksia. Negatiiviset hinnat eivät kuitenkaan pienennä tasevastaavasta aiheutuvaa vastapuoliriskiä tulevien tasepoikkeamien osalta.
  2. Vakuusmallin kaavan m-painokerroin muutetaan niin, että se on $5/14 (V1+V2)$:n osuudelle, joka on korkeintaan 400 000 MWh ja $1/7 (V1+V2)$:n osuudelle, joka ylittää 400 000 MWh.
    - Voimassa olevassa vakuuslaskennassa m-painokerroin määräytyy seuraavasti: $3/7 (V1+V2)$:n osuudelle, joka on korkeintaan 80 000 MWh, $1/7 (V1+V2)$:n osuudelle, joka ylittää 80 000 MWh mutta on korkeintaan 400 000 MWh ja 0 $(V1+V2)$:n osuudelle, joka ylittää 400 000 MWh.
    - Muutos vaikuttaisi siten, että pienillä tasevastaavilla vakuudet pienenevät, keskikokoisilla joko hieman laskevat tai nousevat ja suurilla nousevat. Nykyisen mallin kertoimia on sekä kritisoitu siitä, että ne johtavat pienten tasevastaavien suhteellisesti korkeampiin vakuuksiin verrattuna suuriin ja luovat siten alalle tulon esteitä.

Ehdotettu vakuusmalli

- $Vakuusvaade = 3 * (S1 + S2) + m * (V1 + V2) * P$, missä
  - **S1** = kolmen viimeksi laskutetun viikon viikoittaisten laskutettujen volyymimaksujen ja tasepoikkeaman volyymimaksujen summien keskiarvo, sisältäen mahdollisen arvonlisäveron
  - **S2** = kolmen viimeksi laskutetun viikon viikoittaisten laskutettujen tasepoikkeamien summien keskimääräiset itseisarvot, sisältäen mahdollisen arvonlisäveron
  - **V1** = kulutusvolyymi seitsemältä viimeksi selvitetyltä päivältä
  - **V2** = kahdenvälisen kauppojen ja sähköpörssikauppojen myynnit seitsemältä viime päivältä, joilta volyymit ovat saatavilla
- **M = painokerroin**
  - 5/14 (V1+V2):n osuudelle, joka on korkeintaan 400 000 MWh
  - 1/7 (V1+V2):n osuudelle, joka ylittää 400 000 MWh
- **P = tasepoikkeaman hinnan keskihinta**
  - markkinatasealueen tasepoikkeaman hinnan keskihinta seitsemältä viime päivältä, joilta hinnat ovat saatavilla. Tasepoikkeaman hinnan ollessa negatiivinen käytetään kyseisen taseselvitysjakson osalta keskihinnan laskennassa arvoa nolla.

Kiitos

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

www.fingrid.fi

FINGRID